

• Групата на референтите разкри друга фундаментална концептуална пречка по отношение на третирането на непреките данъци. При сравнението на националния доход между СНС и СМП се оказва, че допълнението към добавената стойност, идващо от нематериалната сфера, не е единствената важна корекция, необходима да се направи, за да се приведе националният доход на страните от ЦИЕ в съответствие с определението в СНС. Необходимо беше да се направи друга важна корекция, но в обратната посока. Както е известно, във версията на СНС от 1952 г. националният доход е определен на база производствени разходи, т.е. като са изключени нетните косвени данъци. От друга страна, в СМП националният доход е определен по ценни на крайния потребител, т.е. като са включени непреките данъци. Следователно, ако страните от СИВ следват препоръките на СНС при изчисляване на националния си доход, крайният резултат не би се различавал значително от първоначално официалната стойност, защото нетната добавена стойност, идваща от нематериалните услуги, би го повишила с 14-17%, но приспадането на данъка върху оборота³ би го намалило с 20-25%. Това беше убедителен аргумент срещу намерението да се повиши членският внос на страните от СИВ и съответната комисия на ООН изтегли първоначалното си предложение.

По време на дискусиите по резултатите от работата на страните 4+4 стана ясно, че третирането на непреките данъци по отношение на националния доход изкривява сравненията не само между страните от Източна и Западна Европа, но и между самите пазарни икономики, защото има значителни различия между тях по отношение на относителните дялове на преките и непреките данъци в техния национален доход. Признаването на този факт беше отразено по-късно във версията на СНС от 1968 г., когато беше въведена категорията "разполагаем национален доход". Това понятие е дефинирано по пазарни цени и оттогава тази стойност се използва за база при определяне на членския внос (*United Nations: A System of National Accounts. Studies in Methods, 1968*).

През 1964 г. се забеляза повратен момент в работата на КЕС с приключване на дейността на Групата на референтите и създаване на нова група. На Дванадесетата си сесия Конференцията основа Работна група върху националната отчетност и баланси. Основна задача на новосъздаденото тяло беше да представи европейските аспекти и интереси при цялостната ре-

³ Данъкът върху оборота по това време в ЦПИ беше главен канал за централизиране на дохода в държавния бюджет, докато ролята на преките данъци беше незначителна.